

REFERAT Klima & Miljøudvalget 2022-2025 d. 24-01-2025

Mødedato Fredag d. 24. januar 2025 kl. 08:30

Mødested Mødelokale Havet

Mødedeltagere Alex Fritz Sørensen (V), Anders Rohr Jørgensen (V), Dino Selimovic (C), Jørgen Ahlquist (A), Jørn Boesen Andersen (F), Karin Schwartz (A), Kurt Bjerrum (V)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Oplæg om Klimaerhvervsskole.....	5
Oplæg om klimaformidling ved Myrthue.....	7
Recertificering af Esbjerg Kommunes DK2020 Klimaplan.....	9
Frigivelse af midler til lokalvarmeprojekt ved Cobra Varme i Vejrup og Grimstrup.....	12
Tilsynskampagner for virksomheder og landbrug 2025 samt evaluering af kampagner for 2024.....	15
Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) ved Hjerting.....	20
Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter i Esbjerg Kommune 2025-2027.....	24
Information, forespørgsler og orientering.....	27
Lukket: Godkendelse af underskriftsblad.....	29

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt.

Punkt 2: Oplæg om Klimaerhvervsskole

Resumé

Oplæg om Klimaerhvervsskole v. Bente Lyck-Damgaard.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 3: Oplæg om klimaformidling ved Myrthue

Resumé

Oplæg om klimaformidling på Myrthue v. Dorte Vind og Ulla Visbech.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 4: Recertificering af Esbjerg Kommunes DK2020 Klimaplan

EMN-24/0001611

Resumé

Siden godkendelsen af klimaplanen i 2022, har Esbjerg Kommune forpligtet sig på løbende at revidere klimaplanen. Det er nu blevet tid til at gå i gang med den proces.

Teknik & Miljø foreslår en proces for revideringen af klimaplanen med bred inddragelse - både politisk, internt og eksternt. Revideringsprocessen skal resultere i klimanetværket C40's recertificering af klimaplanen.

Ambitionen er at den reviderede klimaplan bliver en styrket udgave af den nuværende klimaplan, der lever op til C40's krav for recertificering af DK2020 Klimaplaner.

Klima & Miljøudvalget skal tage stilling til, om revidering af DK2020 klimaplanen kan igangsættes.

Sagsfremstilling

For at Esbjerg Kommunes nuværende DK2020 Klimaplan fortsat er gældende, skal den løbende recertificeres af klimanetværket C40 for at sikre, at den lever op til Parisaftalens målsætninger. C40, der stod for udarbejdelse af kriterier for de oprindelige DK2020 Klimaplaner, har udarbejdet en ny ramme for recertificering af planerne.

Grundlæggende handler revideringen om at evaluere og opdatere den nuværende klimaplan, så den afspejler udviklingen inden for teknologi, forskning og politik. Nogle indsatser kan være forældede, mens andre blot kræver mindre justeringer. Samtidigt giver revideringen mulighed for at inkludere de mange nye indsatser, der er kommet til siden den nuværende klimaplan blev udarbejdet.

De nye krav for recertificering har sammenlignet med de gamle krav et skærpet fokus på at understøtte en integreret tilgang til en kommunalt drevet, inkluderende klimaindsats, der både adresserer reduktion af CO₂-udledninger og tilpasning til klimaforandringer.

Der er kommet øget fokus på følgende områder:

- Reduktion af forbrugsbaserede udledninger (scope 3).
- Understøtte udfasning af fossile brændsler.
- Forankring af klimaindsatsen både internt og eksternt i kommunen.
- Stærkere forbindelse mellem mål og handling.
- Løbende monitorering, evaluering og læring med årlig rapportering for at sikre politisk ansvarlighed.

For at sikre bred tilslutning til den recertificerede klimaplan, påtænker Teknik & Miljø at inddrage såvel interne som eksterne interessenter, samt det politiske niveau. Processen vil løbe fra starten af 2025 og frem mod en endelig vedtagelse af den reviderede plan i starten af 2026.

Det foreslås at involvere den tværgående klimagruppe i Esbjerg Kommune, som arbejder på tværs af direktørområder, eksterne interessenter, herunder Det Centrale Klimapartnerskab og Klima- & Miljøudvalget i processen. En del af processen påtænkes at blive faciliteret af en ekstern konsulent.

Klima

Recertificering af klimaplanen anses som en vigtig del af klimaarbejdet, da det sikrer, at kommunens klimahandlinger er i overensstemmelse med den nyeste klimaforskning samt udvikling i global klimapolitik. Recertificeringen sikrer samtidig, at Esbjerg Kommune holder sig på sporet ift. de klimamålsætninger, der er vedtaget for kommunen.

Lovgrundlag, planer mv.

DK2020 Klimaplanen.

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at revidering, med henblik på recertificering, af DK2020 Klimaplanen igangsættes.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 5: Frigivelse af midler til lokalvarmeprojekt ved Cobra Varme i Vejrup og Grimstrup

EMN-24/0002642

Resumé

Cobra Varme ønsker at etablere lokalvarme i Vejrup og Grimstrup og her ligger en række af kommunens ejendomme indenfor denne etablering. Der anmodes derfor om frigivelse af afsatte midler på 400.000 kr. til dækning af omkostninger forbundet med tilslutning af fire ejendomme til Cobra Varme. Formålet er, at fremme en mere bæredygtig og energieffektiv varmemforsyning for de pågældende ejendomme, hvilket bidrager til kommunens overordnede klima- og energimålsætninger. Tilslutningen vil sikre både miljømæssige og økonomiske fordele for ejendommene, samt reducere afhængigheden af fossile opvarmningsløsninger.

Klima & Miljøudvalget skal tage stilling til, at rådighedsbeløbet afsat til etablering af Cobra Varme i fire kommunale bygninger i Vejrup og Grimstrup frigives.

Sagsfremstilling

Der ansøges om frigivelse af midler pålydende 400.000 kr. til tilslutning af fire ejendomme til Cobra Varme. Projektet understøtter Esbjerg Kommunes vision om at blive en bæredygtig energimetropol ved at fremme brugen af fjernvarme som en energieffektiv og miljøvenlig opvarmningsløsning. Tilslutningen vil ikke blot reducere energiforbruget, men også afskaffe brugen af naturgas, hvilket vil have en positiv effekt på CO₂-udledningen. Projektet er dermed i tråd med kommunens mål om en grøn omstilling og bidrager til et mere bæredygtigt energiforbrug.

Det omhandler følgende ejendomme:

Navn	Adresse	Leverandør	Total omkostning	Etableringsår
Vejrup Skole	Skolevænget 1, 6740	Cobra Varme	100.000	2025
Snurretoppen	Skolevænget 1, 6740	Cobra Varme	100.000	2025
Egekratskolen	Skovbrynet 2, 6740	Cobra Varme	100.000	2025
Egeknoppen Grimstrup	Egedalvej 7A, 7B og 7C, 6740	Cobra Varme	100.000	2025
Sum			400.000	

Selvom en mulig lukning af Egekratskolen behandles på Byrådsmøde d. 20. januar, vurderer Teknik & Miljø fortsat det giver værdi at fremtidssikre varmemforsyningen til bygningen.

Vision 2025

Projektet om tilslutning af fire ejendomme til Cobra Varme understøtter Esbjerg Kommunes vision om at være en bæredygtig energimetropol. Ved at fremme fjernvarme som en energieffektiv og

miljøvenlig opvarmningsløsning, bidrager projektet til at reducere energiforbruget og understøtte den grønne omstilling. Dette initiativ er derfor i tråd med kommunens mål om at fremme bæredygtige energiløsninger

Klima

Tiltagene medfører en reduktion af energiforbruget i bygningerne og dermed en CO2-reduktion. Tiltagene medvirker derfor til at opfylde Vision 2025 tiltagene omkring bæredygtighed.

Økonomi

Der blev ved budgetlægningen for 2025-28 afsat 400.000 kr. i 2025 til tilslutning til fjernvarme ved Cobra Varme på skole-daginstitution i henholdsvis Grimstrup og Vejrup.

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget > Økonomiudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at der frigives en anlægsbevilling på 400.000 kr. i 2025 til tilslutning af skole og daginstitution i Grimstrup og Vejrup til fjernvarme ved Cobra Varme. Anlægsbevillingen finansieres af afsat rådighedsbeløb til formålet.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 6: Tilsynskampagner for virksomheder og landbrug 2025 samt evaluering af kampagner for 2024

MIS-25/000004

Resumé

Med denne sag får Klima & Miljøudvalget en orientering om de kampagner Teknik & Miljø har gennemført på industri- og landbrugsvirksomheder i 2024 samt forslag til tilsynskampagner for 2025.

Klima & Miljøudvalget vedtog 16. august 2024 en miljøtilsynsplan for industri- og landbrugsvirksomheder, gældende for 2024-2027. Det blev i den forbindelse besluttet, at tilsynskampagnerne for det kommende år vedtages af udvalget. På den baggrund har Teknik & Miljø udarbejdet forslag til tilsynskampagner for 2025.

Klima & Miljøudvalget skal tage stilling til, om tilsynskampagner for 2025 kan gennemføres.

Sagsfremstilling

Udvalget har 12. december 2023 besluttet, at der i 2024 gennemføres en tilsynskampagne omkring olie- og benzinudskillere og sandfang, der er fritaget for den kommunale tømningsordning samt en omkring udsprinkling af restvand.

Tilsynskampagne 2024 med sandfang og olie- og benzinudskillere

Esbjerg Kommune havde i 2023 knap 300 olie- og benzinudskillere og sandfang, der var fritaget fra den kommunale tømningsordning. En del havde en gældende fritagelse, mens andre ikke havde. Esbjerg Kommune, Industrimiljø har været i kontakt med de virksomheder, der ikke havde en gældende fritagelse for at finde ud af, om fritagelsen skulle fornyes, eller om de igen skulle tilmeldes den kommunale tømningsordning.

Størstedelen af virksomhederne valgte herefter at igen blive tilsluttet den kommunale tømningsordningen, og disse udskillere vil herefter igen blive tømt og kontrolleret mindst en gang årligt.

Kampagnen blev afsluttet inden udgangen af august 2024.

Udsprinkling af restvand

I forbindelse med kampagnen er godkendelser m.m. gennemgået for at finde frem til hvilke ejendomme, der kan forventes at udsprinkle restvand. 10 af disse ejendomme er besøgt.

På en enkelt af ejendommene var det nødvendigt at foretage håndhævelse vedrørende anlægget til udsprinkling af restvand. De øvrige anlæg blev umiddelbart vurderet til at fungere tilfredsstillende. En del anlæg var udfordret af vandmættet jord, hvorfor der ikke kunne foretages udsprinkling på tilsynstidspunktet.

Kampagnen har skabt et overblik over, hvor der er udsprinklingsanlæg samt pileanlæg til restvand. Der arbejdes videre med at ajourføre vores fagsystem med oplysninger om anlæg i forbindelse

med ordinære tilsyn.

Ud fra kampagnens resultater er det ikke muligt at drage konklusioner om hvorvidt, der er behov for at opdatere vores nuværende retningslinjer for etablering af udsprinklingsanlæg.

Forslag til tilsynskampagner 2025

I 2025 skal der gennemføres to tilsynskampagner. Teknik & Miljø foreslår, at følgende kampagner iværksættes:

Titel	Øget fokus på teknikker ved udbringning af gylle
Baggrund	I forbindelse med udbringning af gylle på fodergræs og på sort jord er der krav om, at dette skal ske ved nedfældning af gyllen. Som alternativ til nedfældning kan man forsure gyllen inden, eller mens den udbringes med slæbeslanger. Som landmand skal man kunne dokumentere, at gylle udbragt på sort jord eller til fodergræs enten er nedfældet eller forsuret med den tilstrækkelige mængde syre. Regler i lovgivningen beskriver, hvordan dokumentationen kan ske. Dokumentation skal opbevares i mindst 5 år og på forlangende udleveres til kommunen. Nedfældning og forsuring af gyllen har en stor effekt på ammoniakfordampningen og dermed på påvirkningen af vores naturområder. Det tyder også på, at forsuring af gyllen i forbindelse med lagring har en væsentlig effekt på udledningen af metan fra gyllen og dermed en væsentlig klimaeffekt.
Kampagnes mål	Med årets tilsynskampagne vil vi sætte ekstra fokus på kravene til udbringning på sort jord og fodergræsarealer. Vi vil gøre det ved at udvælge 10-15 landbrug til kontrol. Vi vil anmode landbrugene om at sende gødningsplan for den seneste planperiode (1 år) med tilhørende dokumentation for udbringning af gylle på sort jord og fodergræsarealer.

Titel	Kontrol af fedtudskillere
--------------	---------------------------

Baggrund	Esbjerg Kommune skal give tilladelse til etablering/udskiftning af fedtudskillere. Fedtudskillere etableres især der, hvor der er et højt fedtindhold i spildevandet f.eks. ved restauranter og større køkkener. Fedtudskillerne er ikke omfattet af en kommunal tømningsordning, og derfor ikke altid registret ved kommunen. Mange af disse virksomheder er heller ikke omfattet af den almindelige tilsynspligt. Hvis der ikke er fedtudskiller på disse afløb, vil det betyde, at fedet samler sig ude i spildevandsledningen, og kan i værste tilfælde stoppe ledningen til.
Kampagnes mål	Industrimiljø ønsker med denne kampagne at sætte fokus på de virksomheder, der bør have etableret fedtudskiller til opsamling af fedt fra spildevandet for at mindske risikoen for at brønde og rør bliver tilstoppede. Der udvælges ca. 30 virksomheder, som der vil være en tæt dialog med. Virksomhederne vil være fordelt geografisk over hele kommunen.

Lovgrundlag, planer mv.

§ 7 i Miljø- og Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 1536 af 9. december 2019 om miljøtilsyn (tilsynsbekendtgørelsen) hvoraf det fremgår at det er et lovkrav, at der skal gennemføres mindst to tilsynskampagner om året.

Kompetence

Klima & Miljøudvalget

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at

1. der orienteres om de gennemførte tilsynskampagner i 2024.
2. de anførte tilsynskampagner i 2025 gennemføres.

Beslutning

Godkendt, idet udvalget fremover får mulighed for at vælge mellem minimum 2 kampagnetemaer for hvert område.

Punkt 7: Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) ved Hjerting

mig-a-2020-20701

Bilag

Kort med aftale-arealer i boringsnært beskyttelsesområde ved Hjerting

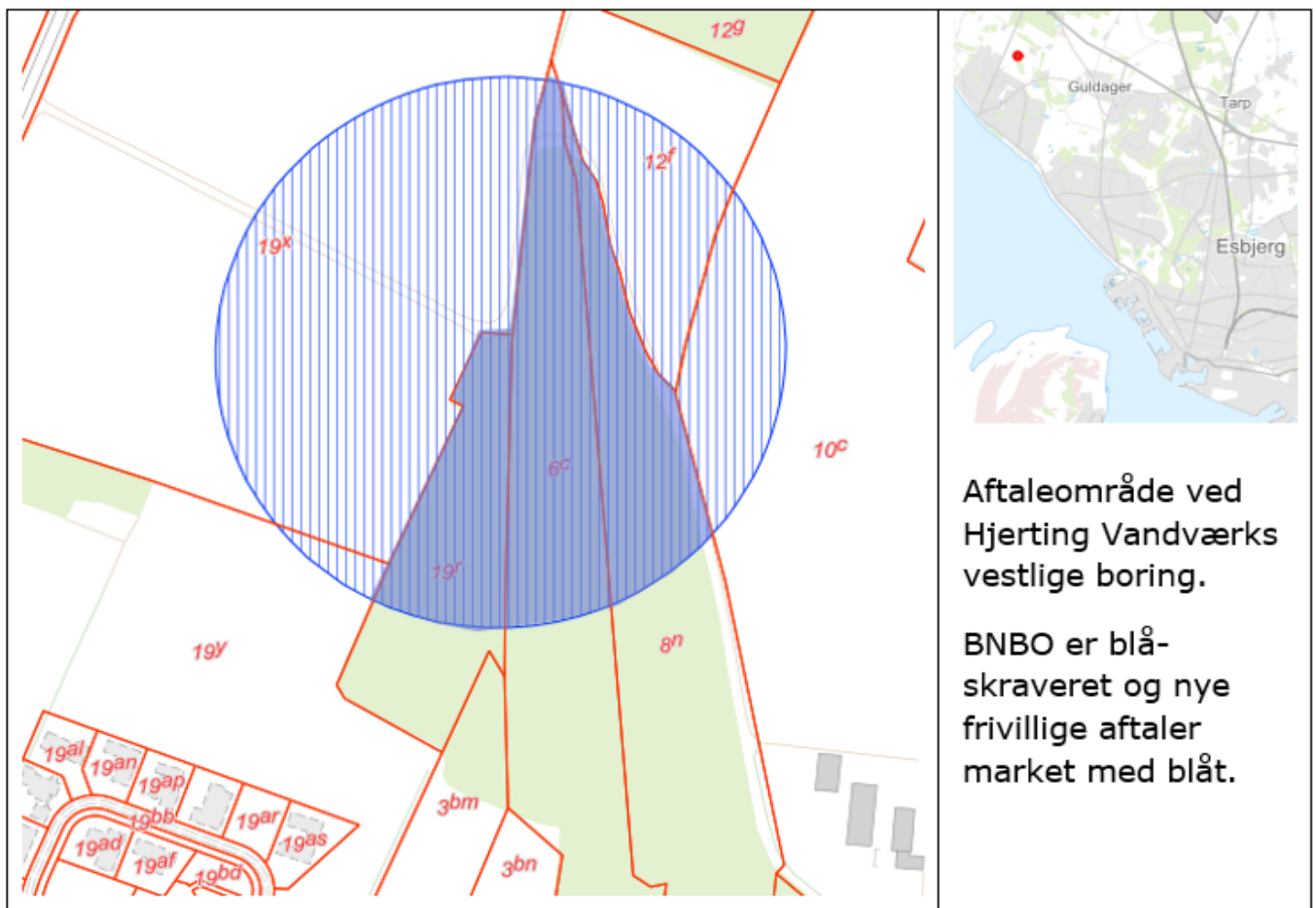
Resumé

Byrådet anmodes om at træffe beslutning om ekspropriationsvilje for at beskytte grundvandet indenfor nærområdet til en drikkevandsboring. Boringen tilhører Hjerding Vandværk.

Vandværket har forhandlet med 3 lodsejere om aftalernes indhold og erstatningen herfor. Aftalerne omfatter i alt ca. 2,4 hektar, hvor der ikke længere må bruges sprøjtemidler.

Teknik & Miljø vurderer, at der er behov for disse tiltag for at beskytte grundvandet bedst muligt mod sprøjtemidler.

Klima & Miljøudvalget skal tage stilling til, at det indstilles til byrådet, at der agtes at give påbud på de angivne matrikler om pesticidfri drift, hvis der ikke indgås frivillige aftaler.

Sagsfremstilling

I 2019 vedtog Folketinget en tillægsaftale til Aftale om Pesticidstrategi 2017-2021 med det formål at få stoppet erhvervsmæssig brug af pesticider i BNBO. BNBO er et cirkelformet areal med en radius på ca. 50-150 m omkring alle aktive almene vandværksboringer. Aftalen fastlagde, at kommunerne og vandforsyningerne skal forsøge at indgå frivillige aftaler om sprøjtefrie BNBO.

Byrådet har d. 16. november 2020 godkendt, at for BNBO, hvor der kan forhandles et frivilligt

aftaleudkast, vil Byrådet få forelagt sagen med henblik på at træffe en konkret beslutning om ekspropriationsvilje. Efter miljøbeskyttelseslovens § 24, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen, mod fuldstændig erstatning, give påbud eller nedlægge forbud for at undgå fare for forurening af bestående eller fremtidige anlæg til indvinding af grundvand. Erstatningen skal i så fald betales af vandværket. En kommunal beslutning om vilje til ekspropriation er nødvendig for at sikre projektets fremme.

Byrådet har 2021-2023 behandlet sager om frivillige aftaler vedr. Egebæk-Hviding, Hjerting, Høm, Roager, St. Darum og Øster Åbølling Vandværkers boringer, samt DIN Forsynings kildeplads ved Aike (Bramming) og Lustrup (Ribe).

Hjerting Vandværk har nu aftaler klar med to lodsejere og er under forhandling med en tredje lodsejer vedr. nedenstående dele af 3 matrikler.

Hjerting Vandværk

Årlig drikkevandsmængde	ca. 380.000 m ³
Forbrugere	cirka 2800 husstande og landbrug
Boringer	4 boringer - denne sag vedrører 1 boring med DGU nr. 121.847
BNBO - aftaleareal	cirka 2,4 hektar
Berørte matrikler	Del af matr. nr. 19r, Hjerting By, Guldager. Cirka 0,6 hektar. Del af matr. nr. 6c, Tobøl By, Guldager. Cirka 1 hektar. Del af matr. nr. 8n, Tobøl By, Guldager. Cirka 0,7 hektar.
Bemærkninger	Der bliver truffet frivillig aftale om, at der ikke må spredes pesticider, spildevandsslam m.m. Der er enighed om erstatningsprisen.

Teknik & Miljø har vurderet, at der er behov for ovenstående indsatser.

Lovgrundlag, planer mv.

Lov om vandforsyning, Lovbekendtgørelse nr. 1149 af 28. oktober 2024

Lov om miljøbeskyttelse, Lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024

Lov om offentlige veje, Lovbekendtgørelse nr. 435 af 24. april 2024

Økonomi

Indgåelse af aftalerne har ingen omkostninger for Esbjerg Kommune.

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget > Økonomiudvalget > Byrådet

Høring

Vandværkerne har selv forhandlet aftalerne med lodsejerne.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at det indstilles til Byrådet, at det tilkendes gives, at hvis der ikke indgås frivillig aftale mellem vandforsyning og lodsejere inden 1. marts 2025, agter Esbjerg Kommune at meddele påbud om pesticidfri drift, og at ekspropriere de ovenfor anførte arealer ved boring DGU nr. 121.847 tilhørende Hjerting Vandværk.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 8: Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter i Esbjerg Kommune 2025-2027

EMN-25/0000237

Bilag

Rottehandlingsplan 2025-2027

Resumé

Esbjerg Kommune skal vedtage en ny handlingsplan for rottebekæmpelse.

Handlingsplanen er lovbestemt og skal forebygge og bekæmpe rotter i Esbjerg Kommune i perioden 2025-2027. Planen er primært en fortsættelse af indsatser fra den forrige handlingsplan, da indsatserne er løbende og med til at sikre en kontinuerlig indsats og som vi har gode erfaringer med.

Klima & Miljøudvalget skal tage stilling til, at Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2025-2027 godkendes.

Sagsfremstilling

Esbjerg Kommune er myndighed for rottebekæmpelsen. Selve bekæmpelsen af rotterne udføres af DIN Forsyning og Rentokil. DIN Forsyning udfører rottebekæmpelsen i byzone samt modtager anmeldelser om rotter (ca. 1600-2400 årlige anmeldelser), registrerer og videregiver anmeldelserne fra landzonen til Rentokil, som pt. står for bekæmpelsen i landzonen.

Rottebekæmpelsen skal jf. "Bekendtgørelsen om forebyggelse og bekæmpelse af rotter" inddrage flere forebyggende initiativer. Blandt andet derfor er kommunalbestyrelsen blevet pålagt at udarbejde en handlingsplan, som skal beskrive tiltag/initiativer i både den forebyggende og bekæmpende indsats over for rotter.

Der er af Byrådet formuleret nedenstående visioner for den kommunale rottebekæmpelse med fokus på borgernes oplevelse af tryghed, sikkerhed og sundhed, samt at borgerne oplever en videns baseret og målrettet bekæmpelse og forebyggelse mod rotter.

Kommunens visioner for den kommunale rottebekæmpelse er:

- Rotter skal ikke udgøre et sundhedsmæssigt problem i Esbjerg Kommune
- Borgerne i Esbjerg Kommune oplever, at de er sikret en hurtig responstid, målrettet og effektiv bekæmpelse og vejledning i forhold til deres rotteproblem
- Esbjerg Kommune vil minimere rotters mulighed for levesteder udenfor kloakkerne

For at understøtte visionen foreslås nedenstående indsatsområder:

1. Målrettet kloakrottebekæmpelse
2. Hurtig udbedring af defekte kloakker og afløbsinstallationer
3. Nedbringelse af bekæmpelsestid, samt minimere antallet af ejendomme med mange genanmeldelser
4. Monitering af rotteaktivitet og øget indsats ved badestrande

5. Privat bekæmpelse og systematisk registrering af sikringsordninger
6. Evaluering af den kommunale rottebekæmpelse og fremdriften af planlagte aktiviteter
7. Reaktionstider for den kommunale rottebekæmpelse

I planen er der for hvert indsatsområde opsat aktiviteter/handlinger samt forventede resultater. Indsatsområderne er primært en fortsættelse af indsatser fra den forrige handlingsplan, da indsatserne er løbende og med til at sikre en kontinuerlig indsats og som vi har gode erfaringer med.

Lovgrundlag, planer mv.

Lovbekendtgørelse nr. 991 af 21/8/2024 - Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

Økonomi

Den kommunale rottebekæmpelse i Esbjerg Kommune er gebyrfinansieret. Der kan ikke meddeles dispensation for betaling af gebyret.

Gebyret dækker omkostninger til:

- Praktisk rottebekæmpelse
- Administrativ rottebekæmpelse/administrative opgaver
- Generelle forbyggende tiltag (bl.a. etablering, drift og vedligehold af rottespærre på private, regionale og statslige institutioner i kommunen, der har givet tilsagn til montering af rottespærre)

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2025-2027 godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 9: Information, forespørgsler og orientering

Information/forespørgsler

Forespørgsler:

- Områder til direkte genbrug på genbrugspladser

Orienteringer:

- Sneum Digesø
- Kongeå-projektet
- VE-planlægning
- Genbrugsmaterialer til byggeri
- Grøn Trepert
- VE-vejledning i Kommuneplanen
- Hovedengen
- Klimastafetten
- Status på BNBO
- Erstatningsvurderinger på BNBO

Generel orientering

Intet.

Afgørelse truffet af forvaltningen eller efter bemyndigelse

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at udvalget orienteres.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 10: Lukket: Godkendelse af underskriftsblad